

De Tweede Kamer  
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie  
Postbus 20018  
2500 EA DEN HAAG

### **Aan de informateur,**

De maatschappelijke zorgplicht van ondernemingen, hun bestuurders en commissarissen, is een belangrijk thema voor de nieuw te vormen regering. Hierover zijn de meeste betrokkenen het eens. VNO-NCW en MKB Nederland willen dat een brede maatschappelijke zorgplicht wordt opgenomen in de Nederlandse Corporate Governance Code<sup>1</sup>. Om nog meer vaart te kunnen maken stellen wij voor een stap verder te gaan.

Vijfentwintig hoogleraren Ondernemingsrecht bepleitten vorig jaar om die rol als verantwoordelijke vennootschap vast te leggen in een wettelijke taakuitbreiding voor bestuurders en commissarissen van alle NVs en BVs.<sup>2</sup> Bij deze taak hoort dat zij in het jaarverslag rapporteren hoe zij aan deze verantwoordelijkheid uitvoering hebben gegeven. Zo verschaffen ze inzicht in de invloed van het handelen van de vennootschap op milieu en klimaat, op personeelsaangelegenheden en op de gemeenschappen waarin zij opereert. Met deze brief bepleiten we dat het regeerakkoord het voornemen bevat om deze verantwoordelijkheid van bestuurders en commissarissen en hun plicht om over de uitvoering daarvan verantwoording af te leggen, in de wet vast te leggen. De corona-crisis leidt tot reflectie: hoe geven we een leefbare wereld door aan toekomstige generaties? We realiseren ons dat meer werkelijk mondiale crises zich steeds nadrukkelijker gaan manifesteren. De opwarming van de aarde, de aantasting van biodiversiteit en het milieu, de toenemende ongelijkheid in kansen en mogelijkheden maar ook in blootstelling aan klimaat- en gezondheidsrisico's, leiden tot het groeiende besef dat we moeten streven naar creatie van brede welvaart in een klimaatneutrale en inclusieve maatschappij.

De corona-crisis laat ook zien dat ondernemingen en samenleving indringend en onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Veel bedrijvigheid, groot en klein, heeft substantiële steun van de overheid en daarmee van de samenleving nodig om deze crisis te overleven. Tegelijkertijd dragen ondernemers bij aan de beheersing en oplossing van de crisis, onder meer door het ontwikkelen van vaccins, het versneld produceren van beschermingsmateriaal of het faciliteren van digitaal thuiswerken. Door hun vermogen om risico te nemen en daar kapitaal voor aan te trekken zorgen onderneming voor een krachtige drijfveer die creativiteit, moed en doorzettingsvermogen in mensen losmaakt. Ondernemingen kunnen zo oplossingen genereren die overheden en individuele burgers niet kunnen creëren.

De samenleving kan niet zonder ondernemingen die een *force for good* zijn, bijdragen aan de oplossing van problemen in plaats van ze te creëren en te versterken.

---

<sup>1</sup> Zie <https://www.vno-ncw.nl/content/onze-nieuwe-koers>

<sup>2</sup> J.W. Winter e.a. Naar een zorgplicht voor bestuurders en commissarissen tot verantwoordelijke deelname aan het maatschappelijk verkeer, Ondernemingsrecht 2020/86, p. 471-474.

### **DATUM**

15 april 2021

### **ONDERWERP**

Maatschappelijke rol van bedrijven

Het is logisch en in hun eigen belang dat ondernemingen deze maatschappelijke verantwoordelijkheid verankeren in het hart van hun strategie en bedrijfsvoering. Bedrijven die de komende jaren deze draai niet maken, hebben op termijn geen bestaansrecht. Niemand kan succesvol zijn in een wereld die faalt. Ook op Europees niveau groeit hierover de consensus. De Europese Commissie heeft in oktober 2020 een consultatie gehouden over de wenselijkheid van een richtlijn over duurzame corporate governance, waarin onder andere wordt gevraagd naar de uitdrukkelijke regulering van een brede verantwoordelijkheid van bestuurders en commissarissen.<sup>3</sup> Het Europees Parlement heeft op 17 december 2020 een resolutie aangenomen waarin het duurzaamheidsoverwegingen tot de zorgplicht van bestuurders rekent. Het Parlement verzoekt de Europese Commissie een wetsvoorstel in te dienen op grond waarvan bestuurders bij de vervulling van hun taak maatschappelijke belangen in het oog moeten houden. De uitbreiding van de taak van bestuurders en commissarissen zoals in deze brief bepleit is volledig in lijn met deze Europese initiatieven.

Mede naar aanleiding van het voorstel van de 25 hoogleraren heeft de Tweede Kamer bij de begrotingsbeshouwingen in oktober jl. de motie Sneller-Slootweg aangenomen die de regering verzoekt te onderzoeken op welke wijze deze vorm van besturen waarbij de belangen van alle belanghebbenden evenwichtig betrokken worden in de wet verankerd en anderszins gestimuleerd kan worden.<sup>4</sup> Als een nieuw kabinet doorpakt kan Nederland een leidende rol spelen en ervoor zorgen dat het bedrijfsleven zo snel mogelijk een positieve bijdrage gaat leveren aan de oplossing van maatschappelijke problemen die geen uitstel meer dulden.

Tegen opnemng van de maatschappelijke zorgplicht van bestuurders en commissarissen in de wet wordt in bestuurlijke kringen als bezwaar aangevoerd dat dit zou leiden tot allerlei juridische procedures en tot vergaande aansprakelijkheidsrisico's voor bestuurders en commissarissen. Dit risico is in werkelijkheid niet groot. Uit de rechtspraak blijkt dat rechters de besluitvorming door bestuur en raad van commissarissen terughoudend toetsen. Enkel indien hen persoonlijk een ernstig verwijt kan worden gemaakt zal aansprakelijkheid kunnen intreden.<sup>5</sup> Dat uiteindelijk door een rechter, in duidelijke gevallen van schending van deze maatschappelijke verantwoordelijkheid, consequenties kunnen worden getrokken, is wenselijk.

Tenslotte: een dergelijke wettelijke verankering van de maatschappelijke zorgplicht van bestuurders en commissarissen doet niets af aan de wenselijkheid van erkenning van maatschappelijke ondernemingen in de vorm van een BvM, die wordt gekenmerkt door impact first, vergaande transparantie en verantwoording van de maatschappelijke resultaten in een maatschappelijk jaarverslag. De vorige regering heeft aangekondigd hiertoe met een wetsvoorstel te komen<sup>6</sup> en wij roepen de nieuw te vormen regering op dit met spoed te doen.

---

<sup>3</sup> <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12548-Sustainable-corporate-governance>

<sup>4</sup> TK 35 570 IX, nr. 13.

<sup>5</sup> Zie uitgebreid het antwoord van de hoogleraren op de verschillende reacties op hun voorstellen, Ondernemingsrecht 2021/6, p. 31-39, in het bijzonder p. 37-38.

<sup>6</sup> <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/10/kamerbrief-over-kabinetsinzet-sociaal-ondernemen>

Hoogachtend, mede namens Jolande Sap, Jeroen Smit & Jaap Winter



Maria van der Heijden

**Mede ondertekenaars:**

- Peter Blom, CEO
- Gosse Boon, commissaris
- Inge Brakman, bestuurder en commissaris
- René Breman, CEO en verbinder
- Volkert Engelsman, CEO
- Marry de Gaay Fortman, advocaat en commissaris
- Aart Jan de Geus, bestuurder en commissaris
- Maria van der Heijden, directeur-bestuurder en commissaris
- Mark Hillen, directeur, initiatiefnemer BVM
- Petri Hofste, bestuurder en commissaris
- Talitha Muusse, ondernemer, dagvoorzitter en commissaris
- Annemieke Nijhof, directeur en commissaris
- Jolande Sap, bestuurder en commissaris
- Jeroen Smit, journalist
- Menno Snel, bestuurder en commissaris
- Peer Swinkels, CEO en commissaris
- Teun Verheij, CEO
- Jaap Winter, hoogleraar Ondernemingsrecht, bestuurder en commissaris
- Josephine de Zwaan, bestuurder en commissaris